

MORAŠICKÝ

OBČASNÍK č. 57

Rozloučení, ale jen částečné.....

Mám ráda svou obec, na venkově trávím celý život. Nejprve jsem tu učila na ZŠ a vychovávala jsem své děti. V roce 2002 jsem se stala starostkou. Čtrnáct let jsem pracovala ve prospěch našich čtyř vesnic, ve prospěch nás všech. Většinou to byla činnost s velkou láskou a oddaností k venkovu a s mým vysokým časovým nasazením. S radostí jsem pracovala pro většinu z vás.

V závěru každého volebního období jsem zesumarizovala do Občasníku přehled akcí, které proběhly v tomto čtyřletém období. Sama jsem byla vždy překvapena, kolik jich bylo. Některé menší, některé velké. I ty malé „neviditelné“ kolikrát zabraly hodně času. Z těch velkých některé vyjmenuji, protože jsem na ně pyšná, že se povedly. Byla to oprava budovy základní školy zvenku a postupně i zevnitř, oprava zdravotního střediska, oprava bývalé školy v Řikovicích, zbudování polyuretanového hřiště na sport, výstavba dvou zasíťovaných lokalit pro stavění rodinných domků, zahájení opravy vodovodních řadů v Morašicích, příprava projektové dokumentace a podání žádosti o dotaci na opravu hospody na návsi v Morašicích a výstavbu tělocvičny vedle hospody. Dále bezdrátový rozhlas do celé obce, obnova veřejného osvětlení v Řikovicích a části Morašic, některé opravy chodníků. Byla jsem iniciátorkou propojení našeho vodovodního svazku Fiala s vodovodním svazkem Poličko a zbudování nového hlubšího a vydatnějšího vrtu v Morašicích. To je pro případ bezpečného zásobování vodou, kdyby na jedné ze stran byl problém. Rovněž se mi podařilo přesvědčit ČEZ a.s. o potřebnosti rekonstrukce nízkého napětí v Morašicích. Dále jsem byla spokojená, když jsme získali titul Vesnice roku Pardubického kraje v roce 2007. A v neposlední řadě jsem ráda, že jsem byla zapojena do boje o zákon o rozpočtovém určení daní, a tím pádem do naší obce „připlují“ každoročně od roku 2013 již nárokově skoro 2.000.000 Kč navíc. Také jsem chránila naši poštu a školu, aby zůstaly ve stejné podobě, jaké je máme. Bez boje už bychom poštu zřejmě neměli jako poštu, ale jako „koutek pošty“ v obchodě. ☺

Mám ráda svou venkovskou obec a nic se nemění na tomto přístupu, že odcházím pracovat na Pardubický kraj jako radní pro regionální rozvoj, evropské fondy a inovace. Je to vlastně také taková velká obec. Budu usilovat o prospěch dalších vesnic a měst v celém kraji. Chci se pokusit, aby se i těm zastrčeným vesnicím v příhraničí u Králík, ale i kolem Jevíčka a Moravské Třebové, žilo lépe. My se máme relativně dobře, počasí u nás není tak drsné a máme blízko do města a naše okolí je již i z dřívějšíka počítáno za bohatší oblasti. Kde začínají v kraji kopečky, tam je všechno trochu složitější než u nás. Budu pracovat pokud možno spravedlivě vůči všem městům i vesnicím.

V naší obci zůstávám na pozici neuvolněné místostarostky, budu pomáhat starostovi, aby vše jelo v neporušených kolejích. Budu se s vámi ráda potkávat i nadále. V nové pozici mi držte pěsti. Na závěr mi dovolu,te, abych vám všem popřála do nového roku zdraví a vše dobré.

Vaše bývalá starostka Mgr. Hana Štěpánová

Poděkování paní starostce

Jak již všichni určitě víte, ke dni 30.11.2016 ukončila po 14 letech své působení v čele naší obce starostka Mgr. Hana Štěpánová, protože její úspěch v krajských volbách a zvolení do funkce radní Pardubického kraje nedovolil další pokračování ve funkci starostky. Chtěl bych jí za sebe a doufám, že i za ostatní občany, poděkovat za odvedenou práci pro rozkvět naší obce. Výsledky jejího snažení jsou vidět ve všech částech Morašic i integrovaných obcí, a protože jsem měl možnost s ní spolupracovat nejprve jako zastupitel a později i jako místostarosta, tak vím, že mnohé projekty mohly být uskutečněny jenom díky její (asi se toto přirovnání k dámě nehodí, ale je to pravda) buldočí povaze. Když za něčím začala jít, tak se vždy všemi silami snažila dosáhnout úspěchu. Jsem velmi rád, že od nás neodešla natrvalo a zůstala činná jako místostarostka, budeme se alespoň v začátcích potřebovat opřít o její pomocnou ruku. A chtěl bych občanům přislíbit, že vím, že co je dobré, není žádoucí měnit. Proto rozhodně hodláme pokračovat v akcích, které byly za Hančina starostování zajišťovány, jako jsou akce pro děti, seniory a další.

Chtěl bych Hance popřát, aby jí energie vydržela i v nové funkci, k tomu hodně zdraví, štěstí, osobní pohody a dosažení cílů, které si předsevzala.

Karel Rajman, starosta

Ze života obce

- Byly dokončeny chodníky ze zámkové dlažby od Kuřových k Jednotě. Díky novému povrchu je chůze pohodlnější a bezpečnější. Pro příští rok se počítá s pokračováním výstavby chodníku od obecního úřadu ke křižovatce Makov – Vidlatá Seč.
- Byl nainstalován zpomalovací práh na místní komunikaci ke hřišti u Brychtových, jeho účelem je snížení rychlosti vozidel přijíždějících k parkovišti u hřiště a tím zvýšení bezpečnosti zejména dětí.
- Pro větší bezpečnost zejména školních dětí bylo provedeno vodorovné dopravní značení „Pozor děti“ před mateřskou školkou od Litomyšle a před autobusovou zastávkou ve směru od Makova.
- Na první adventní neděli se slavnostně rozsvítil morašický vánoční strom, zazpívaly děti z místní pobočky umělecké školy pod vedením paní učitelky Sychrové, pro zahřátí byl podáván čaj a pro dospělé i více záhřevné pití. Děkujeme spoluobčanům za hojnou účast a vytvoření krásné adventní pohody.
- Na druhou adventní neděli 4. prosince uspořádala hudební skupina Parkoviště pro velbloudy v kostele svatého Petra a Pavla dva charitativní vánoční koncerty opět zařazené do cyklu Hudba pomáhá. Celý výtěžek z koncertů byl věnován adresně 8 leté Míše z Vysokého Mýta s nemocí pohybového aparátu na léčbu v Lázních Klimkovic. Na těchto dvou koncertech byla vybrána krásná částka vyšší než 27 tis. Kč.
- Setkání seniorů v Lubné se koná 26.3.2017, k poslechu hraje dechovka Dolnovanka.
- Upozorňujeme, že **poplatky** za psy a za odpad zůstávají pro rok 2017 ve stejné výši jako dosud. Vybírat se budou na OÚ **od 15. února 2017.**

–KR–

POZVÁNÍ NA OBECNÍ PLES

V sobotu 4. března 2017 pořádá Obec Morašice ve spolupráci s TJ Sokol již tradiční Obecní ples. Zahraje hudba QUALT. Přijďte se pobavit !

Toulky okolím Morašic

Mnohá místa v blízkém okolí Morašic v dřívějších dobách lákala k nedělním procházkám a k milému vzpomínání. Postupem času zchátrala, zarostla křovím a kopřivami a o jejich devastaci se zasloužili i lidé. Jedním takovým místem je altánek v Doubravě.

Cesta k němu od Morašic byla lemována lipami, ze kterých zněl z jara ptačí koncert a bzukot včel, později jejich koruny chránily před letním žárem, na podzim byla cesta zkrášlena zlatou klenbou ve slunečním svitu a žlutým kobercem listů s charakteristickou vůní podzimu.

Altánek byl postaven jedním z předků p. Jindřicha Voženílka p. Augustinem Slavíkem v roce 1894. Několik podrobností z té doby získaných z knihy Bernanda Beniše: „Památník hospodářského společenstva pro soudní okres litomyšlský v Litomyšli“ (rok vydání 1922).

Na venkově byly tenkrát zakládány tzv. „Hospodářské spolky“, které si kromě jiného dávaly za úkol vzdělávat rolnictvo a seznamovat s novými způsoby hospodaření formou přednášek. Dle zápisu Bernanda Beniše – řídícího učitele v Němčicích, Dolním Újezdě i v Makově a pozdějším jednatelem Hospodářského spolku litomyšlského byl tento spolek založen v červnu 1878. Účastníci na této schůzi byli z obcí: Benátky, Desná, Litomyšl, Litrbachy (Čistá), Makov, Sedliště, Svinná, Strakov, Újezdec, Osík, Voděrady, Morašice, Seč Vidlatá. Přednášky byly vhodně umístěny ve střediscích po venkově a vzbuzovaly zájem zemědělců. Uvádím některá témata: O pěstování cukrovky a chovu dobytka. O správném hospodaření vzhledem k stávajícím národohospodářským poměrům. Pěstování ovocných stromů. O účelném hnojení strojenými hnojivy (věrným členům spolku zdarma věnováno 1/2q hnojné soli).

Jedním z přednášejících byl i Václav Soukup starosta Morašic. Mluvil o problematice okresních pojišťoven proti požáru, dále Frant. Dostál rolník z Morašic přednášel „O kořalečném moru“, Václav Limberský z Újezdce „O stavu lesů na Litomyšlsku a lesních školkách“ (jedna z větších školky byla v lese Voděrady směr Seč).

O dalších aktivitách Hospodářského spolku a hlavně o altánku se zmiňuje zápis v rodinné kronice rodu Slavíkova, který nám poskytl p. Jindřich Voženílek. Uvádím doslovně: Altánek byl postaven v r. 1894 v době, kdy V. Limberský rolník z Újezdce měl tam lesní školky. Prozíravý tento muž najímal si lesní paseky, udělal tam školky a pěstoval lesní sazenice a po vydání a prodeji sazenic tuto paseku zalesnil. Poněvadž právě v Doubravě byla tyto léta stále paseka, postavil tam altánek, aby se mohli dělní tam zaměstnaní v případě deště kde schovati. Jak má být altánek postaven určil sám a jistě to určil velice pěkně. Ze střechy altánku vystupuje malá čtyřhranná věžička se špičkou zakončenou hvězdičkou a pod ní malým plechovým lvem, která současně koná ukazatele směru větru a je označena písmeny S, J, V, Z. Na všech čtyřech stranách věžičky jsou nápisy dnes již méně čitelné.

1. Rozkošná kdys Palestýna
mlékem strdím oplývala
dokud hojnosti lesů měla.
Nemá více lesu, vody
holá poušť jen trochu trní.
Přestala růst bujná tráva
zašla rozkoš zašla sláva.	2. Rozkošná je Doubrava
krásnou sadbu vydává
od jihu až ku severu
od východu na západ
Budou se zas hory doly
v české vlasti zelenat.
3. Jsou to háje jsou to lesy
v nichž se ctíval Svantovít
a ty háje a ty lesy
máme vždycky ctít!	4. Rozkošná je Čechu vlasti
dokud hojnost lesu má
proto také k chloubě naši
zemský ráj se nazývá.

Tvůrcem těchto básní byl sám V. Limberský.

Roku 1884, 7. září konal se první výlet do lesa Doubravy, zvaného morašickým parkem. Pořadatelem výletu byl Hospodářský spolek pro okres Litomyšlský, který tím vykonal první výroční schůzi členů pod širým nebem. Přednášku tam proslavil učitel Tomáš Filip z Morašice na téma: Je-li třeba hospodářské čeledi vzdělání. Dary byly uděleny 123 čeledínům a děvečkám podle odstupňování služebních let. Potom ještě se tam konalo více slavností. Trakařové závody o ceny atd. Altánek byl oživen hlavně v neděli odpoledne i háj Doubrava. Tento háj patřil o nepaměti k rychtě čp. 47.

Dřevěný altánek v lese Doubravě byl postaven nákladem Augustina Slavíka mistrem tesařským J. Němcem a pomocníky. Dále r. 1929 byl altánek opraven, nově pokryt celý šindelem a natřen olejem mistrem tesařským Aloisem Famfulíkem, nákladem Vladimíra Slavíka.

Tolik ze zápisů z rodinné kroniky.

Zápis z obecní kroniky dotýkající se slavnosti:

Obec Morašice poskytla podporu k úpravě sedadel v Doubravě i místa pro koně hostů. Celkem se sešlo asi 1000 lidí. Bernard Beniš k zářijové slavnosti dodává: „Byl to den opravdu slavnostní a početní účastníci rozešli se s dojmy povznášejícími a nezapomenutelnými“.

Altánek od té doby přežil mnohé útrapy v období rozkvětu našeho národa, změny ve společnosti, změny lesů i krajiny. Stával se cílem nedělních vycházek, dětských výletů, klukovských výprav, úkrytem před deštěm i místem schůzek milenců. Jeho trámy nesly mnohá vyrytá srdce propíchnutá parapletem s monogramy, na jeho konstrukci kvetla lidová tvořivost ve verších, často s erotickým nádechem.

Na chátrání altánku se podílely nejen déšť a vítr, ale i lidé. Nejvíce utrpěl při invazi vojsk Varšavské smlouvy v r. 1968. V Doubravě měla sídlo polská vojska a po jejich odchodu bylo zjištěno, že chybí ony čtyři desky s veršováním i korouhvička. Úpravu před úplnou zkázou provedl s družstevníky p. Jos. Bulva, místo veršů byl na věžičce zhotoven nápis „Lesu zdar“.

Altánek měl štěstí i v nejnovějších dobách. Les kolem dostal nového majitele p. Jana Langra, který se mu postupem času snaží dát původní podobu. V současné době má altánek novou šindelovou střechu a v plánu jsou další úpravy.

Děkuji p. Jindřichu Voženílkovi za poskytnutí zápisů a rodinné kroniky.

Bohumila Trávníčková

Všem spoluobčanům přejeme v novém roce pevné zdraví, štěstí, radost v kruhu rodiny a přátel, ale také mnoho úspěchů v pracovním a osobním životě.

Periodický tisk územního samosprávného celku, vydává Obec Morašice, sídlo 569 51 Morašice 96, IČ: 00277029. Náklad 265 výtisků. Vydáno 28. 12. 2016. Chyby opravila Alena Čejková.

